

Diarienummer U2025/00075

**Internationella Engelska Skolan i Sverige AB:s remissvar över
Skolsäkerhetsutredningens slutbetänkande SOU 2024:87- Ökat uppgiftsutbyte i det
brottsförebyggande arbetet- skolans och socialtjänstens behov**

Internationella Engelska Skolan i Sverige AB (Internationella Engelska Skolan) är den ledande friskoleorganisationen inom den svenska grundskolan och driver nio av de tio största fristående grundskolorna i landet. Läsåret 2024/25 går cirka 31 000 elever i våra skolor, 47 grundskolor och en gymnasieskola. Grundare är Barbara Bergström, en svenskamerikanska som arbetade som lärare i en svensk kommunal skola fram till friskolereformen 1992. Hon sade då upp sig för att starta en skola efter sin övertygelse. Internationalisering, med engelska språket som nyckeln till världen, trygghet och ordning i skolan som arbetsmiljö så att lärare kan undervisa och elever lära samt höga akademiska förväntningar för alla elever, oavsett bakgrund, är de tre principerna som präglat Internationella Engelska Skolan under drygt 30 års verksamhet.

Sammanfattning

Internationella Engelska Skolan i Sverige AB (nedan Internationella Engelska Skolan) är en skolhuvudman och har därför valt att begränsa sitt yttrande till de lagförslag från utredningen som gäller skolans verksamhet. Internationella Engelska Skolan yttrar sig därmed inte över förslagen gällande att Polismyndigheten, Säkerhetspolisen och Tullverket ska ges bättre möjligheter att lämna uppgifter om enskilda till socialtjänsten och Statens Institutionsstyrelse (SiS).

Internationella Engelska Skolan ställer sig positiv till att lagstiftningen ändras så att myndigheter i högre utsträckning kan dela uppgifter om elever i brottsförebyggande syfte och i syfte att förhindra brott men har en del synpunkter gällande det förslag som Skolsäkerhetsutredningen presenterar.

Internationella Engelska Skolan *tillstyrker* utredningens förslag i sin helhet vad gäller följande förslag:

- Förslaget som innebär att skolors skyldighet att överlämna uppgifter till en mottagande skola vid skolbyten utvidgas genom en förändrad lydelse av 3 kap. 12 j § skollagen (2010:800)

Internationella Engelska Skolan *tillstyrker delvis* utredningens förslag vad gäller följande förslag:

- Förslaget som innebär att skolan ges bättre möjligheter att lämna uppgifter om enskilda till socialtjänsten genom en ny paragraf i 23 kap. 6 b § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), förkortad OSL. Internationella Engelska Skolan har inga synpunkter på den föreslagna bestämmelsen i OSL men då OSL inte är tillämplig för fristående skolor önskar dock Internationella Engelska Skolan en motsvarande bestämmelse som gäller för friskolor. Det är inte tillräckligt att i förarbeten ange att motsvarande uppgiftsutlämnande av en fristående skola inte räknas som ett obehörigt röjande enligt 29 kap. 14 § skollagen.
- Förslaget som innebär att socialtjänsten ges bättre möjligheter att lämna uppgifter om enskilda till skolan genom den föreslagna bestämmelsen i 10 kap. 18 d § OSL. Internationella Engelska skolan ser ett stort värde i att socialtjänsten ges bättre möjligheter att lämna uppgifter om enskilda till skolor i brottsförebyggande syfte och i syfte att förhindra brott men vill se en annan formulering av bestämmelsen.
- Förslaget som innebär att Polismyndigheten och Säkerhetspolisen ges bättre möjligheter att lämna uppgifter om enskilda till skolan genom den föreslagna bestämmelsen i 35 kap. 10 e § OSL. Internationella Engelska skolan ser ett stort värde i att polisen och Säkerhetspolisen ges bättre *möjlighet* att lämna uppgifter om enskilda till skolor i brottsförebyggande syfte och i syfte att förhindra brott. Internationella Engelska skolan vill dock även se en *skyldighet* för polisen att lämna vissa uppgifter till skolor.

Inledning

Regeringen tillsatte Skolsäkerhetsutredningen med syftet att barn, elever, lärare, rektorer och annan personal ska ha en säker och trygg utbildnings- och arbetsmiljö. Enligt regeringen är det angeläget att möjligheterna för skola, socialtjänst och brottsbekämpande myndigheter att utbyta uppgifter om barn och unga som riskerar att utvecklas ogynnsamt är tillräckliga för att de ska få det stöd och den hjälp de behöver och har rätt till, i rätt tid. Uppgifter ska därför kunna utbytas i brottsförebyggande syfte. Internationella Engelska Skolan välkomnar detta. Internationella Engelska Skolan är för ökad öppenhet och transparens hos Polismyndigheten, Säkerhetspolisen och socialtjänsten vad gäller dessa myndigheters möjligheter att lämna uppgifter till skolor i brottsförebyggande syfte. Internationella Engelska skolan är även för ökad öppenhet vad gäller att skolor ska lämna uppgifter till socialtjänsten även om elever över 18 år och att skolor ska lämna fler uppgifter till andra skolor vid skolbyten i brottsförebyggande syfte. Detta är en viktig grund för att göra det möjligt för skolhuvudmän att säkerställa en trygg och säker arbetsmiljö i skolor för elever och personal.

Internationella Engelska Skolan är djupt oroad över den samhällsutveckling som sker med ökad gängkriminalitet, som även letar sig in i skolans värld samt att risken för skolskjutningar och andra skolattacker synes ha ökat, inte minst mot bakgrund av den fruktansvärda skolskjutningen i Örebro som skedde den 4 februari 2025 där tio personer mördades på Campus Risbergiska och sex ytterligare personer skadades.

Skolsäkerhetsutredningens förslag

Förslaget som innebär att skolors skyldighet att överlämna uppgifter till en mottagande skola vid skolbyten utvidgas

Internationella Engelska Skolan tillstyrker förslaget i sin helhet.

Internationella Engelska Skolans kommentarer till förslaget.

Förslaget innebär att skolan ges bättre möjligheter att lämna uppgifter om enskilda till andra skolor i brottsförebyggande syfte genom ändrad lydelse av 3 kap. 12 j § skollagen. Då det kan vara svårt för personal på skolor att göra den intresseavvägning som krävs för att avgöra om uppgifter ska lämnas ut med stöd av bestämmelsen så önskar Internationella Engelska Skolan att stödmaterial i syfte att underlätta denna prövning tas fram av en myndighet, förslagsvis Skolverket.

Förslaget som innebär att skolan ges bättre möjligheter att lämna uppgifter om enskilda till Socialtjänsten

Internationella Engelska Skolan tillstyrker delvis förslaget

Internationella Engelska Skolans kommentarer till förslaget.

Förslaget innebär att skolan ges bättre möjligheter att lämna uppgifter om enskilda till Socialtjänsten genom en ny paragraf i 23 kap. 6 b § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), förkortad OSL. Syftet med bestämmelsen är att tillse att en skola har möjlighet att lämna uppgift till socialtjänsten om uppgiften kan antas bidra till att förebygga brottslighet. Internationella Engelska Skolan har inga synpunkter på den föreslagna bestämmelsen i OSL men då OSL inte är tillämplig för fristående skolor önskar Internationella Engelska Skolan en motsvarande bestämmelse som gäller för friskolor. Det är inte tillräckligt att i förarbeten ange att motsvarande uppgiftsutlämnande av en fristående skola inte räknas som ett obehörigt röjande enligt 29 kap. 14 § skollagen. Detta blir viktigt mot bakgrund av att

artikel 10 i EU:s dataskyddsförordning (GDPR) anger att det krävs stöd i unionsrätten eller medlemsstaternas nationella rätt för att få behandla uppgifter om lagöverträdelse (se även 3 kap. 3 och 8 §§ lag (2018:218) med kompletterande bestämmelser till EU:s dataskyddsförordning och 26 a kap. skollagen (2010:800). En sådan uttrycklig bestämmelse krävs därför.

Då det kan vara svårt för personal på skolor att avgöra om intresset av att uppgiften lämnas har företräde för det intresse som sekretessen ska skydda önskar Internationella Engelska Skolan att stödmaterial i syfte att underlätta denna sekretessprövning tas fram av en myndighet, förslagsvis Skolverket.

Förslaget som innebär att socialtjänsten ges bättre möjligheter att lämna uppgifter om enskilda till skolan

Internationella Engelska Skolan tillstyrker delvis förslaget.

Internationella Engelska Skolans synpunkter på förslaget.

Förslaget innebär att det under vissa förutsättningar är möjligt för socialtjänsten att lämna ut uppgifter som omfattas av sekretess 26 kap. 1 § OSL till en skolenhet, i syfte att förebygga eller förhindra brott. Detta genom att det införs en ny paragraf i 10 kap. 18 d § OSL. Internationella Engelska skolan ser ett stort värde i att socialtjänsten ges bättre möjligheter att lämna uppgifter om enskilda till skolor i brottsförebyggande syfte.

Dock vill Internationella Engelska skolan problematisera den föreslagna lydelsen av bestämmelsens första stycke som befaras kunna leda till tillämpningssvårigheter för socialtjänsten. Bland annat anges följande i utredningen rörande detta förslag (se s. 345 i SOU 2024:87):

“I första stycket framgår förutsättningarna för uppgiftsutlämnande. Där framgår att det är en uppgift som rör en elev som hör till någon av de angivna skolformerna som kan lämnas ut med stöd av bestämmelsen. Formuleringen uppgift som rör en elev innebär att även uppgifter som avser andra personer än eleven får lämnas ut om uppgifterna rör eleven. Det kan till exempel avse uppgifter om elevens familj eller bekantskapskrets. Uppgifter kan lämnas till den skolenhet eleven tillhör. För att utlämnande ska få ske krävs det att det på grund av konkreta omständigheter finns risk för att eleven kommer att utöva brottslig verksamhet eller utsättas för brott. Den riskbedömningen ska göras i varje enskilt fall”

Internationella Engelska Skolan ser en risk att Socialtjänsten inte kan tillämpa bestämmelsen och lämna uppgifter till en skola i de fall där uppgifterna rör misstanke om att en utomstående person som inte är elev på skolan kommer att utsätta elever och personal på skolan för brott, exempelvis om en före detta elev planerar att utsätta hela skolan för en skolskjutning. Uppgifterna rör då inte “en elev” på skolan. Det bör därför övervägas om bestämmelsen behöver förtydligas i detta avseende.

Internationella Engelska skolan vill också problematisera den föreslagna lydelsen av bestämmelsens andra stycke som även den befaras kunna leda till tillämpningssvårigheter för socialtjänsten. Detta stycke innebär att socialtjänsten inte får berätta för skolor att elever varit misstänkta för begångna brott. Samtidigt ska socialtjänsten enligt bestämmelsen i övrigt upplysa skolor om det på grund av konkreta omständigheter finns risk för att eleven kommer att utöva brottslig verksamhet eller utsättas för brott. Följande anges i utredningen rörande detta förslag (se s. 347 i SOU 2024:87):

“Enligt andra stycket får inte uppgifter som angår misstankor om begångna brott lämnas ut med stöd av bestämmelsen. Har socialtjänsten konkreta brottsmisstankor kan inte dessa uppgifter lämnas ut. Det är dock möjligt att lämna ut uppgifter i mer allmänna ordalag om misstänkt brottslighet så länge de inte kan hänföras till en specifik situation. Som exempel

kan generella misstankar om att en elev missbrukar narkotika eller begår butiksstölder lämnas ut, om övriga förutsättningar är uppfyllda, men inte uppgifter om att eleven vid ett specifikt tillfälle begått narkotikabrott eller stöld.”

Internationella Engelska Skolan befärar att det kan bli svårt för socialtjänsten att lämna information om en elev på ett ändamålsenligt sätt till skolor utan att samtidigt informera om eleven tidigare varit misstänkt för brott eller begått brott. Detta innebär i sin tur att socialtjänsten kan avstå från att lämna värdefull information till skolor av rädsla att bryta mot den föreslagna bestämmelsen. Internationella Engelska Skolan föreslår därför att bestämmelsens sista stycke ses över eller stryks. Intresset av att skolor får veta vilka konkreta misstankar som finns mot en elev får anses väga tyngre än elevens intresse av att dessa uppgifter inte delges skolan.

I utredningen anges även att det inte finns någon skyldighet för socialtjänsten att lämna ut uppgifter på eget initiativ enligt bestämmelsen (se s. 347). Internationella Engelska Skolan vill här anföra att när det gäller hot om viss typ av allvarlig brottslighet, exempelvis en skolskjutning så bör det föreligga en skyldighet för socialtjänsten att lämna ut uppgifter till berörd skola för att förhindra att elever och personals liv och hälsa riskeras.

Internationella Engelska Skolan vill även framhålla att skolor kan vara i behov av annan information från såväl socialtjänsten och sjukvården och som inte är relaterade till brott, exempelvis uppgift om en elev fått psykiatrisk vård eller lider av ohälsa på annat sätt som kan få stora effekter på elevens skolgång och/eller elevens eller andra elevers och personals säkerhet. Exempelvis kan en skola vara i behov av att få veta att en elev är självmordsbenägen för att kunna hålla uppsikt över eleven. Ett annat exempel är om en elev lider av psykos men ändå skrivs ut från sjukhus och kan förväntas dyka upp på skolan.

Förslaget som innebär att Polismyndigheten och Säkerhetspolisen ges bättre möjligheter att lämna uppgifter om enskilda till skolan

Internationella Engelska Skolan tillstyrker delvis förslaget.

Internationella Engelska Skolans synpunkter på förslaget.

Förslaget innebär att Polismyndigheten och Säkerhetspolisen ges bättre möjligheter att lämna uppgifter om enskilda till skolan genom en ny paragraf i 35 kap. 10 e § OSL. Internationella Engelska skolan är positiv till förslaget och ser ett stort värde i att polisen och Säkerhetspolisen ges bättre möjligheter att lämna uppgifter om enskilda till skolor i brottsförebyggande syfte och i syfte att förhindra brott. Mer information från Polismyndigheten och Säkerhetspolisen rörande enskilda är mycket värdefullt då det kan underlätta för skolor att vidta säkerhetsåtgärder för att skydda elever och personal samt ge elever som riskerar att begå brott stöd i skolan för att minska denna risk.

I utredningen anges dock att det inte finns någon skyldighet för dessa myndigheter att lämna ut uppgifter på eget initiativ enligt bestämmelsen (se s. 354). Internationella Engelska Skolan vill här anföra att när det gäller hot om viss typ av allvarlig brottslighet, exempelvis en skolskjutning så bör det föreligga en skyldighet för dessa myndigheter att lämna ut uppgifter till berörd skola för att förhindra att elever och personals liv och hälsa riskeras. Bestämmelsen bör ses över i detta avseende.

Internationella Engelska Skolan vill avslutningsvis framhålla att det inte får ske en förskjutning av ansvar från polisen till skolan. Skolans uppgift är att utbilda eleverna och staten genom polisen är den som ansvarar för våldsmonopolet. Skolan kan inte och ska inte successivt förväntas axla ansvaret för den samhällsutveckling som kryper allt lägre ner i åldrarna även om intentionerna är goda. Därför får informationsdelning inte förväxlas med ansvarsfördelning. Utan rollerna måste

förbli intakta och detta handlar enbart om att var och en bättre kan fullgöra sina respektive uppgifter i samhället.

För Internationella Engelska Skolan, Danderyd 22 april 2025

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Lars Jonsson'.

Lars Jonsson
VD Internationella Engelska Skolan